

Renesansa kot metafora za prenovu sveta



Dama s samorogom – vid (iz cikla šestih tapiserij: pet čutov + razum in/ali ljubezen),
pozno 15. st., Musée de Cluny, Pariz

I. Kaj nam lahko renesansa dandanes pove?

1. **celovitost**, tako človeka kot sveta
(Pico, Leonardo, Michelangelo, Shakespeare ...)
2. **sovpadanje nasprotij**, eno-v-mnogem
(Kuzanski, Ficino, Pico, Erazem ...)
3. **skladnost**, ravnovesje, harmonija
(Alberti, Botticelli, avtor *Dame s samorogom* ...)
4. **znati videti**, *saper vedere*
(Leonardo, Kolumb, Kopernik, Bruno ...)
5. **humor**, notranja distanca, "zdravilna norost"
(Erazem, More, Rabelais, Cervantes ...)
6. **sámmost**, znati biti sam s seboj
(Montaigne: *être à soi*, dob. »biti sebi« ...)
7. **strpnost** do drugih, do drugače mislečih ...
(Pico, Erazem, Montaigne ...)

II. Kateri so kulturno-etični pogoji neke “nove renesanse”?

1. Etično “zlatο pravilo”: ne stori drugemu tistega, česar ne želiš, da bi drugi storil tebi.
2. Začni pospravljati najprej “pred svojim pragom”, ne izgovarjaj se na druge, češ da vsi tako delajo ...
3. Poskusi živeti materialno skromnejše in duhovno bogatejše življenje ter “v skladu z naravo” (ne gre za “vrnitev k naravi”).
4. Prizadevaj si vselej govoriti po resnici, “iz sebe samega”, opusti ideološke fraze, puhle sofizme, zlasti pa zavestne laži.
5. Izogibaj se izključevanju, ostrim alternativam “ali ...ali...”
6. Razvijaj strpnost, pozornost in empatijo do vseh bitij sveta.
7. Verjemi/-mo v našo zgodovinsko in duhovno tradicijo ter v prihodnost zahodne kulture, *tudi* zaradi *renesanse* ...

Hvala za vašo pozornost!